

Ministerie van Financiën
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Datum: 24 november 2017
Betreft: Consultatie crowdfunding

L.S.,

Hierbij reageert de VFN op de Consultatie crowdfunding. De VFN waardeert de mogelijkheid die hiertoe wordt geboden. Sinds april 2014 is het voor peer-to-peer platforms en crowdfunders mogelijk om lid te worden van de VFN. De VFN vindt het van belang om een actieve rol te spelen bij de ontwikkeling van nieuwe financieringsvormen, en de bijbehorende wet- en regelgeving en mag inmiddels een aantal crowdfunders tot haar leden rekenen.

Bij de beantwoording van de vragen is de VFN voornamelijk uitgegaan van Crowdfunding door het uitschrijven van Onderhandse Leningen (de zogenaamde COL) en meer in het bijzonder van de subcategorie peer-to-peer lending. Onderstaand vindt u de vragen die door de VFN van een antwoord zijn voorzien.

2.3 In hoeverre acht u het noodzakelijk dat aanvullende maatregelen moeten worden genomen om de risico's voortvloeiend uit het verdienmodel van de platformen te mitigeren?

De VFN herkent het beeld dat *'het verdienmodel van platformen in de praktijk veelal gebaseerd is op het uitschrijven van nieuwe projecten'* zoals dat in het consultatiedocument wordt geschetst niet.

Doordat consumptief krediet is uitgezonderd van het provisieverbod hebben de peer-to-peer lenders er belang bij dat de lening wordt afbetaald. De focus ligt dan ook niet primair bij het uitschrijven van nieuwe projecten.

Bovendien heeft de Autoriteit Financiële Markten (AFM) aangegeven dat crowdfundingplatformen informatie moeten geven over wanbetalingen.¹ Platformen die hun verdienmodel baseren op het uitschrijven van nieuwe leningen zouden op basis hiervan slecht voor de dag komen.

Daarnaast krijgen AFM en DNB op basis van het Wetsvoorstel transparant toezicht op korte termijn meer mogelijkheden om een openbare waarschuwing te geven voor overtredingen die schadelijk kunnen zijn voor betrokkenen (zoals overtreding van zorgplichten en informatieplichten jegens cliënten). Deze mogelijkheid zou al kunnen worden beschouwd als een aanvullende maatregel om de genoemde risico's te mitigeren.

¹ Bron: *'Crowdfundingplatformen moeten informatie over risico's verbeteren'*, 30 december 2016.
<https://www.afm.nl/nl-nl/nieuws/2016/dec/crowdfunding-informatie>

De VFN acht aanvullende maatregelen dan ook niet noodzakelijk.

2.4 Welke eisen dienen aan vermogensscheiding gesteld te worden?

De AFM noemt op haar website 2 manieren van vermogensscheiding voor crowdfundingplatformen:

'1. Door een samenwerking aan te gaan met een vergunninghoudende betaaldienstverlener of elektronisch geldinstelling die ook betaaldiensten mag verlenen (EGI). Deze dienstverleners nemen het volledige proces aan betaalstromen uit handen van het platform en staan onder toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB).

2. Door het oprichten van een aparte rechtspersoon (vaak een stichting) waarover de betaalstromen lopen. Deze stichting is weliswaar vaak gelieerd aan het platform, maar door het oprichten van een aparte rechtspersoon met een eigen rekening is het vermogen van de investeerders afgescheiden van het vermogen van het platform.²

De VFN kan zich vinden in beide manieren van vermogensscheiding.

2.5 Ziet u de meerwaarde van het ex ante opstellen van een exitplan?

Ja, in de vorm van het maken van afspraken met een back-up servicer, die de uitvoerende werkzaamheden van het platform overneemt in geval van het staken van activiteiten (faillissement). Het doel van een exitplan zou daarnaast ook moeten zijn dat een crowdfunder zorgt voor een gezonde financiële huishouding tijdens het exit-proces, zodat er voldoende funds aanwezig blijven tijdens de afwikkeling met alle stakeholders (met name de eindklant).

Zoals ook in het consultatiedocument is aangegeven kan een goed exitplan bijdragen aan het vertrouwen van investeerders.

2.7 Welke eisen zijn er naar uw oordeel nodig om integriteitsrisico's, zoals terrorismefinanciering en witwassen, te mitigeren?

Hierbij kan worden gedacht aan de KYC/CDD eisen uit de vierde anti-witwastrichtlijn.

3.1/3.2/3.3 Welke informatie over de geldvrager/het concrete project/de lening zou in ieder geval initieel en doorlopend beschikbaar moeten zijn?

Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen een particuliere geldvrager en een zakelijke geldvrager. Beschikbaarheid (al dan niet openbaar) van informatie van een particuliere geldvrager zal (vanuit privacy overwegingen) eerder op bezwaren stuiten dan van een zakelijke geldvrager. Ten aanzien van deze lacune is een rol weggelegd voor het platform, dat middels een risicoanalyse van de lening in de informatiebehoefte van de geldgever kan voorzien. Ten aanzien van zakelijke geldvragers (MKB'ers) stuit de beschikbaarheid van informatie mogelijk op minder bezwaren.

² Bron: <https://www.afm.nl/nl-nl/professionals/doelgroepen/crowdfundingplatformen/vergunning-vereisten/vermogensscheiding>

Mogelijk zullen er op termijn 2 soorten platformen ontstaan. Bij het eerste type zal (zo veel mogelijk) feitelijke informatie worden verstrekt over de geldvrager/het project (zonder risicoanalyse). Het is bij dit type platform aan de geldgever om op basis van de feitelijke informatie een inschatting van het project te maken. Bij het tweede type platform zal de nadruk juist liggen op een gedegen risicoanalyse van het platform, waarbij de geldgever zijn inschatting voornamelijk zal laten afhangen van deze analyse.

Bij peer-to-peer lending zullen de risico's overigens in beide gevallen beperkt zijn, als de platformen zich houden aan de VFN-gedragscode. De leennormen in deze code zorgen ervoor dat de consument niet meer leent dan verantwoord is. De AFM (Autoriteit Financiële Markten) ziet de VFN-gedragscode als een toereikende invulling van de open normen in de wet ten aanzien van het tegengaan van overkreditering.

3.4 Acht u het wenselijk om de vormgeving van de informatie te standaardiseren, bijvoorbeeld in de vorm van een voorgeschreven format? Acht u het in dit kader wenselijk om aan te sluiten bij het informatiedocument, zoals opgenomen in bijlage A van de Vrijstellingsregeling Wft, dat per 1 oktober onder de prospectusvrijstelling is geïntroduceerd?

Een standaardformat met minimale informatievereisten kan voor de geldgever overzichtelijk zijn en bovendien de vergelijkbaarheid tussen verschillende projecten vergroten. De vereisten moeten echter wel proportioneel blijven.

3.2 Welke informatie over het crowdfundingplatform zou minimaal beschikbaar moeten zijn voor zowel geldgevers als geldvragers om een investeringsbeslissing te kunnen nemen?

- De kosten die het platform in rekening brengt.
- Informatie over de gevolgen voor de lening als het platform zijn werkzaamheden staakt.
- Informatie over de werkzaamheden die het platform uitvoert (het maken van een risicoanalyse, rol van het platform als de geldvrager niet aan zijn betalingsverplichtingen voldoet)
- Informatie over defaults/wanbetalingen (track record van het platform)

3.3 Bent u van oordeel dat het wenselijk is dat een crowdfundingplatform een zeker oordeel geeft over (het risico van) een project?

Ja, hier zou het platform zijn expertise en deskundigheid kunnen laten gelden. Tevens is dit een punt waarop platformen zich van elkaar kunnen onderscheiden. Bovendien biedt dit consumenten die zelf geen risicoanalyse kunnen of willen maken toch een mogelijkheid om een inschatting te maken van het project.

Ook hier geldt overigens dat als peer-to-peer lenders zich aan de VFN-gedragscode houden zij eigenlijk impliciet al een zeker oordeel geven over het risico van het project.

3.3.1 Zo ja, ziet u dan voordelen in het standaardiseren van inhoud en/of vormgeving van die informatie?

Ja, dit kan het proces voor de geldgever eenvoudiger maken en bovendien de vergelijkbaarheid van verschillende leningen vergroten.

3.4 In hoeverre ziet u een rol voor het platform om de belangen van geldgevers te behartigen wanneer de geldvrager (herhaaldelijk) niet aan de verplichtingen heeft voldaan, bijvoorbeeld als gezamenlijke belangenbehartiger bij faillissementen of het uitwinnen van zekerheden bij wanbetaling?

3.4.1 Wanneer u geen rol voor het platform ziet, zou u dit nader willen toelichten?

Het platform zou een rol kunnen vervullen in de beginfase van het uitblijven van betaling. Het kan contact onderhouden met de geldvrager en proberen tot een oplossing te komen. Ook kan het een betalingsherinnering/aanmaning sturen. Het is echter de vraag of het platform ook de ingebrekestelling en het verdere traject voor zijn rekening zal (willen) nemen.

4.3 In hoeverre acht u kredietverlening tussen consumenten via een openbaar platform wenselijk?

Deze vorm van kredietverlening is niet meer of minder wenselijk dan kredietverlening door banken of financieringsmaatschappijen. Wel dient sprake te zijn van een toereikende bescherming van geldgevers en vragers. Extra mogelijkheden/aanbieders kunnen natuurlijk wel de concurrentie bevorderen.

4.3.1 Indien u het wenselijk acht, op welke bij de transactie betrokken partij rusten de verplichtingen ter voorkoming van overkreditering ter bescherming van geldvragers?

Deze rusten voor een groot gedeelte bij de platformen. De crowdfundingplatformen die bij de VFN zijn aangesloten moeten zich aan de VFN gedragscode houden. De leennormen in deze code zorgen ervoor dat de consument niet meer leent dan verantwoord is. De AFM ziet de VFN-gedragscode als een toereikende invulling van de open normen in de wet ten aanzien van het tegengaan van overkreditering.

4.4 In hoeverre dienen consumenten openbaar op het platform inzicht te geven in hun financiële situatie? Dienen geldgevers mogelijkheden te krijgen om dit nader te onderzoeken?

Zie 3.1/3.2/3.3

4.5 Hoe schat u de risico's voor zowel geldvrager als geldgever in van deze vorm van kredietverstrekking?

Als het platform zich aan de VFN-gedragscode houdt hoeven de risico's niet groter te zijn dan bij kredietverstrekking door banken of financieringsmaatschappijen..

4.6 Bent u van mening dat consumenten die via crowdfunding geld lenen dezelfde beschermingen zouden moeten hebben als consumenten die via traditionele kanalen geld lenen?

Ja, hierin zou geen onderscheid moeten worden gemaakt. Deze bescherming kan worden geboden door de VFN-gedragscode.

De VFN is graag bereid om een nadere toelichting te geven op deze reactie.

Hoogachtend

Namens het bestuur van de VFN,

Gijs Moonen
Beleidsmedewerker